

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa K. A. D.
przeciwko R. B. i M. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 22 lipca 2016 r., sygn. akt VII Ga (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Powód złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 22 lipca 2016 r., którym Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu sprawy na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 24 września 2015 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo w zakresie żądania kwoty 21 420,49 zł z odsetkami i zmienił zawarte w tym wyroku postanowienie o kosztach procesu, natomiast apelację powoda oddalił i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego. Powołując się na obie podstawy określone w art. 398³ § 1 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii, „...czy Sąd może przy oddaleniu powództwa w oparciu o przepis art. 677 k.c. uwzględnić je, (przy jednoczesnym uwzględnieniu, okoliczności faktycznych przytoczonych dla uzasadnienia zgłoszonego w pozwie żądania) na podstawie art. 405 k.c. (...)”. Poza tym skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Okręgowy „...nie uznał powództwa w oparciu o przepis art. 405 k.c. pomimo uwzględnienia okoliczności faktycznych przytoczonych dla uzasadnienia żądania zgłoszonego w pozwie (...)”. Niemożność uwzględnienia żądania na podstawie prawnej wskazanej w pozwie nie wyklucza natomiast uwzględnienia tego żądania na innej podstawie prawnej.

Analiza wywodów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie wskazanych przez niego przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., trzeba przypomnieć, że w przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Sformułowane przez niego zagadnienie prawne sprowadza się wyłącznie do postawienia pytania. Problem ujęty w tym pytaniu został już w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniony m.in. w wyrokach z dnia 4 listopada 1980 r., II CR 394/80 (OSNCP 1981, nr 7, poz. 134) i z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 431/04 (Izba Cywilna 2006, nr 3, s. 49). W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazał, że najemca, który dokonał nakładów na wynajmowaną rzecz, nie może dochodzić ich zwrotu od wynajmującego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, lecz wyłącznie na podstawie przepisów normujących stosunki najmu; roszczenia jego z tego tytułu przedawniają się z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy (art. 677 k.c.), niezależnie od tego, czy chodzi o nakłady konieczne, czy też użyteczne (ulepszenie rzeczy). Uszło uwagi skarżącego, że w orzecznictwie i w doktrynie wyklucza się możliwość konstruowania roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wewnątrz umownych stosunków zobowiązaniowych (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1995 r., III CZP 46/95, OSNC 1995, nr 7 - 8, poz. 114, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1969 r. II CR 530/68, OSNCP 1969, nr 12, poz. 224, z dnia 12 marca 1998 r., I CKN 522/97, OSNC 1998, nr 176, z dnia 24 lutego 1999 r., III CKN 179/98, nie publ. i z dnia 24 lutego 2005 r., III CK 454/04, nie publ.).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistości. Orzeczenia Sądu Najwyższego, które – jego zdaniem – mają świadczyć o oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej, dotyczą zupełnie innej kwestii. W powołanych wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2005 r., II CK 277/05 (nie publ.), z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 260/08 (nie publ.), z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 367/08 (nie publ.) i z dnia 16 września 2009 r., II CSK 189/09 (nie publ.) zostały wyjaśnione zagadnienia proceduralne, które w niczym nie zmieniają stanowiska wykluczającego konstruowanie roszczeń z bezpodstawnego wzbogacenia w ramach stosunków umownych.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego

rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).

aj